Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 3, 1982 No. 40. VOL. LXXXIX.

ІРОЇДА ВИННИЦЬКА ОЧОЛИЛА КПС КАНАДИ

Торонто, Онт. (Р.Ю.) — Пл. сен. Іроїда Винницька була вибрана головою Крайової Пластової Старшини Канади на 14-му Крайовому Пластовому З'їзді, який відбувся тут в Інституті святого Володимира в днях 27-28 лютого.

Вибрано Крайову Пластову Раду в складі: голова — пл. сен. Роман Вжесневський; члени — пл.сен. Василь Янішевський, пл. сен.Таня Джулинська. ст. пл. Люба Бойчук і ст. пл. Всеволод Соколик.

Іроїда Винницька

До нововибраної Крайової Пластової Старшини, очоленою І. Винницькою, входять ще: колишня голова — пл. сен. Дарія Даревич, перший заступник-пл. сен. Таня Онищук, другий заступник — пл.сен. Олег Гордієнко, секретар — пл.л сен. Юрій Курис, діловод фінансів — ст.пл. Марійка Головата, булавна УПСеніорів — пл.сен. Христина Болюбаш, булавний УСП — ст. пл. Ігор Бурачок, булавна УПЮ-ок — ст. пл. Оксана Винницька, булавний УПЮ-ів — ст. пл. Роман Зазуля, булавна УПН — пл. сен. Ірена Павлів, діловод Пластприяту — пл. сен. Нестор Чорний, діловод пластових видань — пл.сен. Галина Юник, представник до КУК — пл.сен. Софія Качор.

У З'їзді взяло участь біля 80 делегатів і гостей з цілої Канади. Пласт в Канаді має сьогодні 1,240 членів, в тому: 300 новацтва; 430 юнацтва, 283 старшого пластунства і 227 сеніорату.

Новий проєкт набирає конкретних форм

Джерзі Сіти, Н. Дж. (М. К.). — Курси і „воркшапс" з модерного американсько-українського сценічного мистецтва, про які вже інформувалось, набирають зовсім конкретних форм: вже в середу, 3-го березня, в приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Схід і 79-ій вулиці (ріг П'ятої Авеню) в Ню Йорку, о годині 7:30 відбудеться зустріч молодих українців і українок, зацікавлених брати участь у цьому новому почині, з майбутніми викладачами курсів. Тим часом є їх три. Зайняття із стосовних ділянок розпічнуться в середині березня. Викладати будуть: Тарас Шиповик, режисер, композитор і хореограф, що викладав театральне мистецтво в Торонтонському університеті, вів численні семінари з театральних предметів в Канаді і має за собою імпозантні осяги на цьому полі; професійна балерина і хореограф Нуся Мартинюк, що є також учителькою модерних і народних танців; Лариса Кукриць ка-Лорет, актриса, телевізійна артистка, що працює також на Бродвеї.

Курс „Найновіші вислови в українському танці, властиві XX століттю" вестиме Н. Мартинюк. Це буде поєднання народного танцю з модерним; вимоги до курсантів: зацікавлення і ентузіязм, при фізичній координації тіла. Очевидно, що осби з більшим чи меншим стажем в танечному мистецтві є також побажаними.

Назва другого курсу „Театр, музика, і вміння вийти на професійну арену". Вестиме науку Т. Шиповик. Курс матиме кілька підрозділів, щоб охопити різні ділянки праці на сцені. „Інтенсивний курс драми" вестиме Лариса Лорет.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. І. КОРОПЕЦЬКОГО

Ню Йорк, Н. Й. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці і Українська Вільна Академія Наук, влаштовують доповідь проф. Івана Коропецького з Темпл університету у Філядельфії на тему: „Економічна наука в українських університетах перед революцією". Доповідь відбудеться у неділю, 7-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні в Будинку УВАН при 206 100-та вулиця.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНЦЕРТ В УІА

Ню Йорк, Н. Й. — Четвертий концерт серії українських композиторів на закінчення сезону 1981-82 року, відбудеться в неділю, 7-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні, в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця. У програмі у першій частині: романси і дуети Остапа і Нестора Нижанківських; друга частина буде присвячена творам Зіновія Лиська. Братимуть участь: Едвард Іванко, Андрій Добрянський, Тома Гриньків, Стефан Шкафаровський, Галя Стрілець і Юліяна Осінчук.

Зміни цін за оголошення у виданнях УНС

З уваги на підвишку поштової оплати (понад 100 відсотків) за висилку „Свободи" і „Українського Тижневика", як також з огляду на поважний зріст цін на папір й інших друкарських матеріялів. Адміністрація „Свободи" примушена піднести ціни за оголошення, які будуть зобов'язувати від 1-го квітня ц.р., а саме:

Один інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяку — 6 долярів; за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, продаж домів тощо) — 10 дол.; Оголошення на 8 шпальт, без огляду на зміст — по 10 долярів за інч.

Якщо до оголошення долучена фотознімка, кошти оголошення збільшуються за репродукцію фотознімки: на одну шпальту — 8 долярів; на дві — 10 і на 3 шпальти — 12 долярів.

Зміст оголошення мусить бути присланий до Адміністрації „Свободи" принаймні два дні перед появою числа з оголошенням. Телефонічно Адміністрація прийматиме оголошення тільки в наглих випадках.

З огляду на інший розмір „Українського Тижневика", ціни оголошень у цьому недільному виданні встановлені:

Один інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки — 6 долярів; за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестивалі, пікніки, бенкети, банки, продаж реальности й інші — 10 долярів. Оголошення на чергове недільне видання мусить вплинути до Адміністрації в понеділок, тобто на початку тижня.

АРҐЕНТИНА ЗАПРОВАДЖУЄ НОВИЙ РЕЖИМ

Буенос Айрес, Арґентина. — Арґентина, одна з найбагатших природними ресурсами країна Південної Америки, вже довгі роки недомагає. Новий президент, генерал Леопольдо Фортунато Ґальтієрі, який перебрав владу в грудні минулого року за допомогою палатного перевороту з рук іншого генерала, Роберта Едуардо Віолі, започаткував „владу твердої руки", пов'язану з тісним контактом з суспільством.

Останній рік був особливо важкий у житті арґентинців. Господарське життя впало на принаймні п'ять відсотків, інфляція осягнула 130 відсотків у річному відношенні, інвестиції в промислі поважно обнизилися, поширилися тільки заходи для піднесення сільського господарства з огляду на добрі вигляди продажу пшениці на закордонних ринках, особливо для Советського Союзу. Господарське життя впало до тої міри, що рівень життя пересічного громадянина Арґентини обнизився до рівня 3-перед десяти років. Одначе в одній ділянці військовий режим мав успіх, а це — в боротьбі з тероризмом. Тероризм вдалося йому майже повністю викорінити, але великим коштом, а саме фізичним знищенням, чи арештами всіх, хто був підозрілий до участі, або допомозі терористичним акціям.

В суботу, 27-го лютого, майже два місяці після перебрання влади, генерал Ґальтієрі виступив з промовою, в якій він з'ясував принципи своєї майбутньої політики. На пості президента Арґентини він має перебувати до 1984 року, отже для переведення своїх плянів має тільки два роки. Перебравши владу, президент Ґальтієрі обнизив зразу військовий бюджет на 10 відсотків, заморозив заробітні платні й пенсії емеритів, іменував Роберта Алємана, відомого прихильника вільноринкової господарки, керівником цілости господарського життя та заповів ступневе передавання в приватні руки етатизованих індустрій, починаючи з тих, які найбільше недомагають.

Президент Ґальтієрі підкреслив, що в майбутньому він буде у постійному контакті із суспільством і кожен матиме до нього доступ. Вже після тієї його промови між ним і слухачами, серед яких переважали робітники, хатні господині, пенсіонери, безробітні, що їх в Арґентині дуже багато, розвинувся діялог. Президент Ґальтієрі не скривав важкого стану країни. Він сказав: „Було б ілюзією заперечувати летаргію, яка запанувала в нас, апатію й брак довір'я. Я свідомий того, що моє завдання буде важке та що в тій ситуації потрібно сильної волі й рішучости, і я впевняю вас, що я маю їх." Він також наголосив, що Арґентина буде вести послідовну політику співпраці з ЗСА та зміцнювання співпраці західніх країн.

Президент Ґальтієрі не поробив ніяких обіцянок у справі виборів до парляменту та задоволення вимог політичних партій. На його думку, насамперед треба оздоровити політичне життя й зміцнити відповідно політичні партії, а тоді почати дальші процеси передавання влади у цивільні руки. Він також відмовився подати деталі про долю біля 6,000 осіб, які загинули без вісти в часі акції проти терористів.

У світі

БІЛЬШ НІЖ ОДНА ТРЕТИНА ЧЛЕНІВ ОРГАНІЗАЦІЇ африканської єдности опустила конференцію тієї Організації, в якій брав участь 51 представник африканських держав. Причиною опущення конференції й бойкоту та заперечення її резолюції було прийняття звичайною більшістю учасників конференції в члени Організації політично-партизанської групи Полісаріо, яка веде збройну боротьбу з Марокком. Полісаріо намагається створити самостійну державу на території, яка колись була еспанською колонією під назвою „Еспанське Марокко", а після відходу еспанців частина її території увійшла до Марокко, а інша частина відійшла до республіки Мавретанія. Згодом Мавретанія уступила свою частину Марокко на базу Полісаріо, але Марокко не хоче уступити своєї частини. Тому група Полісаріо з допсмогою різних африканських держав, а в першу чергу Альжиру й Лівії, та Советського Союзу і його сателітів, веде збройну боротьбу проти Марокко. Прийняття Полісаріо у склад Організації африканської єдности перейшло 26 голосами, тобто одним голосом більшости.

ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ ГОЛЛЯНДСЬКИХ ГАЗЕТ „Гааґше Курант" помістила інтерв'ю з канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом. Шмідт ще раз категорично підтримав співпрацю Західньої Німеччини з Советським Союзом у побудові ґазопроводу з Сибіру до Західньої Европи, яким буде постачаний природний ґаз з родовища Уренґой до західніх країн, і то у дуже великій кількості. Ґазопровід той буде побудований засобами фінансами й технологією західніх країн, а Советський Союз сплачуватиме заборгування ґазом, та ще й діставатиме коло вісім більйонів долярів річно девізами від тих країн. На запит чи уряд ЗСА запротестував проти тієї західньої допомоги, Шмідт, сказав, що формально він ще дотепер цього не зробив, але тепер, як сказав Шмідт, відбувається в середині уряду ЗСА дискусія, як у тій справі поступати. В тій дислксії є два різні погляди, одні — за, а одні — проти, й не знати, яке буде остаточне рішення.

ПРЕМ'ЄР ЗІМБАБВЕ, КОЛИШНЬОЇ БРИТІЙСЬКОЇ колонії Родезії, Роберт Муґабе заявив публічно, що міністер і колишній віцепрем'єр Джошуа Нкомо, лідер іншої групи, на власності якої знайдено великі запаси зброї й амуніції, мусить бути поставлений під суд за підготову держаного перевороту. Нкомо дотепер не арештований, ані прокуратура не зформулювала акту проти нього, й він виступає публічно.

БОРОТЬБА ЗА ФЕДЕРАЛІЗМ РОЗВИНУЛАСЯ також в Канаді, тільки в зовсім іншій площині ніж у ЗСА та багато завзятіше. Американський „новий федералізм" президента Роналда Реґена змагає до ослаблення центрального уряду у Вашінґтоні шляхом передання цілого ряду функцій і повновластей стейтам. Федералізм прем'єра П'єра Трудо змагає до зовсім протилежного, до створення міцної канадської держави, яка стояла б над провінціями. В тому напрямі йде нова канадська конституція, яку запропонував уряд Трудо, в тому напрямі йдуть його різні зарядження та загальна політика. Проти намірів і плянів Трудо виступають канадські консерватисти на чолі з лідером Джо Кларком, різні провінції, а найбільше й найгостріше — провінційний уряд франкомовного Квебеку. До ЗСА прибуває речник квебекського провінційного уряду міністер Жак-Івен Морен, який хоче пертрактувати з фінансовими колами в Ню Йорку та зі стейтовими урядами в Ню Інґленд, щоб вони нав'язували безпосередні контакти з урядом провінції Квебек, виминаючи центральний федеральний канадський уряд.

В МОСКВІ ВИРИНУЛИ НОВІ СКАНДАЛИ

Москва. — Моральний розклад має місце в кожному суспільстві, бо в кожному є нетрудові, нечесні елементи, які шукають коштом інших, наживи. В тоталітарній системі такі об'яви розкладу, є об'явами розкладу системи, яка все контролює і має все під своєю необмеженою владою. В світовій пресі щораз більше інформацій про факти морального розкладу підсоветського життя, а тим самим існуючої системи.

В Москві не є ніякою таємницею, що „блатом", як кажеться там, можна все дістати, а навіть серед найвищих привладних партійних і державних кіл полагодити кожну справу, якщо тільки знається, що і кому дати. Ось, наприклад, масовий виїзд жидів з Советського Союзу у вільний світ, а в першу чергу до Ізраїля, показав справжнє обличчя органів КҐБ. До КҐБ належить видавання дозволів виїздів за кордон, бо кожен так званий пашпортний стіл очолений значнішим оперативником КҐБ. Шефом централі видавання тих дозволів був генерал Константін Зотов. Минулого місяця його звільнили за те, що його підвладні розвинули найживішу діяльність продавання таких дозволів за гроші. За декілька тисяч рублів, часом треба було дати аж 3,500, коли йшлося про важливішу особу, можна було вирватися з „робітничого раю" на волю. Очевидно, що ні про звільнення генерала Зотова, ні про велике слідство у справі масових перекупств у советських засобах масової інформації — ніже словечка.

Тепер сенсацією Москви стала афера дочки Брежнєва, Ґаліни, яка була замужня за якимсь цирковцем. Хоч з тим чоловіком вона розійшлася, але її знайомства з цирковим світом на тому не потерпіли. Тим більше, що вона вийшла заміж за генерала Юрія Чурбанова, шефа відділу в міністерстві внутрішніх справ, який займався боротьбою з ошуканствами та розкраданням державного майна. А дорогу до того відділу простелили собі різні люди, а між ними Анатолій Колєватов, шеф усіх советських цирків і Борис-циган, один з найкращих советських цирковців. Про все, що діялося невідомо, але відомо, що Ґаліна Брежнєва любила дуже діяманти і інші дорогоцінності, з якими їй було дуже до лиця й завжди їх діставала. А також стало відомо, що врешті-решт, не зважаючи на високі знайомства, у Бориса-цигана КҐБ провело несподівано ревізію й знайшло в цього діяманти, золото й закордонну валюту на суму біля двох мільйонів долярів. Борис помандрував за ґрати, за ним Колєватов, а Ґаліна покищо ходить без діямантів.

Скандал прибрав такі розміри, що вже втаїти його не було можливости. І місцева газета „Московская Правда", помістила серію статтей з багатою інформацією, але не називаючи осіб, про торгівлю діямантами й іншими дорогоцінними речами „під полою" та про величезні втрати, що їх понесла держава. Але ніяких втрат не понесла Ґаліна й це доказ, що моральний розклад захопив найвищі привладні кола СССР.

В Америці

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА РЕҐЕНА формально звернулася до обидвох палат Конґресу з проханням схвалити 8,7 більйона долярів допомоги для країн Центральної Америки, зокрема Ель Сальвадору, Арґентини, Чіле, Ґватемалі та інших заприязнених із З'єднаними Стейтами Америки країн. У цьому 1982-83 фіскальному році Уряд ЗСА плянує уділити 166 мільйонів долярів військової й іншої допомги для Ель Сальвадору, війська якого, як відомо, ведуть затяжну боротьбу з марксистськими партизанами, зброю і військові матеріяли для яких постачає Советський Союз через Кубу і Нікараґуа. Інші згадані країни не отримували досі американської допомоги, бо уряд президента Джіммі Картера карав їх за непошанування прав людини, хоч з найбільшим порушникому цих прав, Советським Союзом, і його сателітами вів пожвавлену торгівлю. Президент Р.Реґен і його найближчі співробітники вже у передвиборчій кампанії обіцяли змінити американське наставлення до латиноамериканських країн.

ПРОКУРАТУРА В АТЛАНТІ, ДЖОРДЖІЯ, повідомила, що в скорому часі буде розв'язана комісія дослідів вбивства негритянських юнаків в цьому місці, бо від часу ув'язнення, процесу і засуду за вбивства принаймні двох молодих негритян Вейна Б. Вілліямса, вбивства в Атланті не повторялися. Як відомо, лава присяжних визнала Вілліямса винним, а суддя Клеренс Купер проголосив засуд на два терміни доживотної в'язниці для вбивці. Згідно із кримінальними законами Джорджії, Вілліямс може бути звільнений на поруку за сім років, але прокуратура підготовляє проти нього нові обвинувачення за вбивства 26-ох негритян, підступно замордованих на протязі 22-ох місяців. Багато з колишніх урядовців згаданої комісії і службовців ФБІ включено до процедури підготови нового процесу проти Вілліямса, який плянує внести відклик до вищої інстанції.

ЗГІДНО З ДАНИМИ ІНСТИТУТУ ДЖОРДЖА Ґаллупа, більшість американців одобрює „новий федералізм" президента Роналда Реґена, на підставі якого багато програм, що ними раніше займався федеральний Уряд, переймуть тепер стейтові уряди, які на покриття нових потреб отримають велику частину федеральних фондів. Дослідники інституту, після переведених опитів ствердили, що американські громадяни воліють звертатися у випадку потреби до стейтових чи міських урядів і вважають їх більш надійними у полагодженні різних справ. Більшість запитаних однак вважають, що нова програма Адміністрації Р. Реґена накладає забагато тягарів на бідних американців, а замало на заможню верству населення.

ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ГАРРІСА ІНФОРМУЄ, що на підставі переведених телефонічних опитів серед 1,253-ох американських громадян, які належать до різних прошарків населення стверджено, що популярність президента Роналда Реґена, зглядно виконування його функцій у Білому Домі, легко спадає. Тоді, коли в листопаді 1981 року аж 68 відсотків американців були задоволені функціональністю Білого Дому, сьогодні своє задоволення висловили тільки 56 відсотків, а 44 відсотки незадоволені програмами Президента. Серед групи американців, які все нібито підтримували політику республіканців, також помічається незадоволення з різних причин. У середньозахідніх стейтах число незадоволених збільшилося аж на 13 відсотків; на передмістях, серед багатшого прошарку населення — 10 відсотків; серед групи людей від 50-64 року життя — 11, а серед бизнесменів екзекутивного рівня аж 15 відсотків.

В. ЯРУЗЕЛЬСКІ ПРИБУВ ДО МОСКВИ

Москва. — Перший секретар Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, прем'єр-міністер, міністер оборони і голова Військової ради національного спасіння Войцех Ярузельскі прибув з великою польською делеґацією до Москви на розмови з советськими лідерами, яких як кажуть політичні спостерігачі, він інформуватиме про ситуацію в Польщі і про безвиглядні наслідки проголошеного там воєнного стану.

Советське офіційне пресове агентство ТАСС, повідомляючи про прибуття Ярузельского і його делеґації до Советського Союзу заявило, що розмови в Кремлі напевно причиняться до зміцнення советсько-польської дружби і затіснення взаємного порозуміння між обидвома країнами. Західні дипломати однак мають іншу думку, бо ситуація в Польщі від 13-го грудня минулого року, тобто від дня проголошення воєнного стану, не то, що не покращала, але в багатьох випадках навіть погіршилася. Це знають обидві сторони і вони шукатимуть шляхів, як зарадити лихові і які вжити протизаходи в найближчому майбутньому для зламання зростаючого спротиву польського народу.

Москва не залишає жадного сумніву, — кажуть кореспонденти, — що вона підтримуватиме якнайдовше військовий режим В. Ярузельского в Польщі, хоч серед советських комуністичних теоретиків наростає переконання, що Військова рада національного спасіння при допомозі військового терору не розв'яже скоро основних питань і не зліквідує спротиву „контрреволюційних елементів" підтримуваних, як пише советська преса, Адміністрацією президента Роналда Реґена і деяких капіталістичних держав. Доказом такого мислення советських лідерів є виступ Леоніда М. Замятіна, речника Політбюра і ЦК КПСС, який в ЦК очолює інформаційний відділ. Він заявив, що Військова рада в Польщі „знищила основний центр опозиції, так звану профспілку „Солідарність", але антикомуністичні сили ще не здали своїх позицій і пересунулись з леґального сектора у підпілля".

Твердження Замятіна уважають на Заході свого роду перестороґою для польських керівників, щоб вони заскоро не зносили воєнного стану у їхній країні, хоч Ярузельскі вже й перед тим говорив про продовження воєнного стану у безконечність, мовляв, з причини неспокоїв і політичної нестабільности. На Заході панує переконання, що Москва і Варшава шукатимуть серед польського народу „здорових сил" до співпраці, зокрема відновлення мирного діялогу з Римо-Католицькою Церквою, яка відіграє чи не головну ролю у формуванні опінії своїх вірних на події останнього часу. Московські доґматики натомість стоять на становищі, що співпраця з церковними чинниками в Польщі і колишніми керівниками „Солідарности" не принесе користі для польського народу, бо на їхню думку в комуністичній системі існування „вільної профспілки" треба вважати абсурдом.

Політичні аналітики не виключають також можливости, що одною з тем у переговорах буде двоподіл в польській комуністичній партії і зменшення популярности Ярузельского тісно пов'язане з цим двоподілом.

Західні пресові аґентства інформують, що прем'єра Ярузельского на московському летовищі Внуково вітав сам генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонівд І. Брежнєв й інші члени Політбюра і Центрального Комітету. По дорозі з летовища до Москви „зібралась" велика товпа народу на привітання польського лідера і його делеґації і, вимахуючи советськими та польськими прапорцями, вигукувала прихильні для „соціялістичних країн" гасла.

Пізніше, під час парадного обіду на честь польського гостя, Брежнєв перестерігав Ярузельского перед передчасним знесенням воєнного стану і закликав до „витриманости у стійкості" проти західнього тиску. „Польща переживає затяжну кризу, — заявив Брежнєв, — але хвиля анархії, терору і хаосу не минається через ніч".

Прем'єр Ярузельскі дякував Советському Союзові за допомогу і приязнь і підкреслював кілька разів, що Польща, як „суверенна держава", сама вирішила яким шляхом їй іти і які міри прийняти для оборони соціялістичного ладу.

Між Єгиптом і Ізраїлем виникло напруження

Єрусалим, Ізраїль. — На цей місяць була заплянована візита президента Госні Мубарака до Ізраїля. З огляду на те, що стало відомим небажання Мубарака відвідати Єрусалим, щоб тим кроком не визнати прилучення цілого Єрусалиму до Ізраїля, ізраїльський кабінет рішив взагалі не запрошувати Мубарака, якщо він не погодиться відвідати Єрусалим.

Єгипетсько-ізраїльське непорозуміння прийшло в дуже критичний час і якщо не вдасться його компромісово полагодити, то це матиме дуже поважні неґативні наслідки на дальший розвиток відносин між тими країнами. 25-го квітня ц.р. Ізраїль плянує опустити решту Синайського півострова й передати його Єгиптові. Зірвання візити Мубарака до Ізраїля може причинитися до дальшого перебування ізраїльських окупаційних військ на Синайському півострові, а це було б найповажнішою перешкодою для розгортання приязних стосунків і співпраці Ізраїль-Єгипет.

З офіційних американських кіл у Вашінґтоні повідомляють, що єгипетський амбасадор у Вашінґтоні, Ашраф Хорбаль, передав до Білого Дому письмове звернення президента Мубарака. В цьому зверненні, що його текст ще не дійшов до публічного відома, Мубарак підносить труднощі, які викличе для нього його візита в Єрусалимі й, мабуть, просить інтервенції Вашінґтону, щоб уряд Менахема Беґіна погодився усунути з програми поїздки Мубарака по Ізраїлю місто Єрусалим.

Ізраїльський кабінет міністрів відбув у тій справі окреме засідання після якого видав офіційний комунікат. У ньому з'ясоване його становище у цій справі. В комунікаті сказано: „Міністер закордонних справ (Їцак Шамір) здав звіт кабінетові про свою поїздку до Єгипту та про свої розмови з тамошніми лідерами. Члени кабінету продискутували те питання і у висліді тієї дискусії доручили секретареві кабінету подати до публічного відома, якщо президент Мубарак відмовиться відвідати в часі своєї візити до Ізраїлю Єрусалим, ми мусітимемо зректися тієї важливої візити".

Після видання того комунікату Еліягу Бен-Еліссар, предсідник парляментарної комісії оборони й закордонних справ, сказав, що іншого становища зайняти не можна.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Для великих діл треба громади

Америка не одинока країна у світі, де злочинність затруює життя громадянам. І Ню Йорк не одиноке велике місто в Америці, де шаліє злочинність. Насправді стейт Ню Йорк, наприклад, у 1979 році, за який маємо останню офіційну детальну статистику, стояв щойно на четвертому місці щодо кількости всіх доконаних злочинів у ЗСА. Але в той же час Ню Йорк був на першому місці щодо важких злочинів: вбивства, насильства, грабежів. У місті Ню Йорку в минулому році зголошено на поліцію 625.000 випадків різнородних злочинів; арештовано тільки 87.000 осіб, а з них тільки приблизно половина дістала кару, насправді меншу, а не відповідно до вагомости доконаного злочину. Популярний Ню Йоркський щоденник „Дейлі Нюз" проголосив тепер, що признаватиме по 1,000 дол. тижнево тому, хто найбільш заслужиться у поборюванні злочинности. „Ми знаходимось у стані війни і кожний мешканець Ню Йорку є потенціяльним вояком і потенціяльним кандидатом на отримання нагороди..."

У цьому закликові видавця „Дейлі Нюз" є момент, який стосується не тільки справи злочинности і не тільки одного міста Ню Йорку. Це відклик до громади, до цілости, до всього загалу. „Кожний, в уніформі чи без уніформи, у щоденному одязі, як на вулиці — мужчина, жінка чи підліток, кожний має стати вояком на фронті нашої боротьби проти злочинности..." Цей заклик заслуговує на призадуму і на похвалу. Видавець цього нюйоркського щоденника правильно підходить до проголошуваної ним „війни проти злочину". Він правильно стверджує, що замало однієї тільки поліції (а з уваги на фінансову кризу нема грошей на великий поліційний апарат), замало поліції, щоби викорінити лихо злочинности. Треба для цього більшого зусилля — і то зусилля всього населення, щоб злочинці почувалися дійсно ізольованими й усвідомили собі, що вони мають проти себе все багатомільйонове місто.

Є в цьому закликові глибока правда: тільки гуртом, тільки цілим суспільством, тільки цілою солідарною громадою можна створювати великі конструктивні діла і можна поборювати великі нищильні лиха. Цей заклик видавця однієї з найбільш поширених газет (півтора мільйона денно, понад два мільйони в неділю) стверджує, що в усіх поважних справах, які стосуються громади, діяти мусить ціла громада, — не здаватися на один гурт, а „тягнути в один гуж", чого, на жаль, українські люди не роблять.

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ ПАЛАТИ Репрезентантів оголосила свою дуже песимістичну і понуру оцінку запропонованого президентом Роналдом Реґеном проєкту бюджету на 1982-83 фіскальний рік. На думку цієї комісії проєкт бюджету є нереальний, пересадно оптимістичний і, як висловилися деякі члени комісії, шкідливий для економії ЗСА. В Палаті Репрезентантів панує переконання, що дефіцит у бюджеті, передбачений на 91,5 більйона долярів в тому фіскальному році, досягне 140 більйонів в 1985 році. Економічні дорадники Білого Дому твердять навпаки, вони заповідають спад дефіциту.

Роман Рахманний

УКРАЇНСЬКА ТРАГЕДІЯ: „НАШ БРАТ ПІШОВ НА РИБУ"

Мистець рисункового гумору своєю карикатурою — „картуном" інколи висловить якусь життєву правду або зглибить провалля людської трагедії переконливіше, ніж багатосторінкова книга. У військовому мистецтві це явище віднотував Наполеон. Правдивість його помічення, що „один рисунок буває цінніший за тисячу слів", недавно зміцнилася новим спостереженням.

В одній англомовній газеті вміщено рисунок із серії ситуацій у звіринному світі. Молоденький хробачок підповз до дірки в землі, з якої висунувся інший хробачок, і на своє запитання отримав відповідь: „Мій брат пішов на рибу".

Розглядаєте простенький рисунок, знову читаєте слова і перед вами картина з людського життя: хлопчина прибіг до сусідської хати покликати свого приятеля грати футбол і від його сестрички отримав відповідь, що той пішов на рибу... Так, але за простими словами під звіринною карикатурою таїться страшна правда: „Пішов на рибу", значить його взяли на рибальський гачок.

Яка вражаюча гра слів, яка переконлива правда!

Думки, викликані схожістю ситуації, здоганяють одна одну, і мозковий компютер швидко вигребує з пам'ятевого банку інформацію, збережену там ще у вересні 1981 році. Тоді газета „Радянська Україна" вмістила знімок двох літніх чоловіків, що після 38 років зустрілися в м. Броди, Львівської области в Україні. Нотатка під знімком пояснює його зміст значно довше, як стисла фраза під згаданою карикатурою в англомовній газеті. Але висловлена в ній правда однаковою мірою хвилююча.

Той сюдою, цей тудою

В одній скрутній ситуації під час Другої світової війни українець О. К. Шевченко врятував життя росіянинові М. Я. Пімєнову. По війні вони чомусь то опинилися на двох кінцях Совєтського Союзу. Росіянин „живе і працює" в м. Броди, куди відвідати приїхав його „бойовий побратим" українець. Звідкіля?... Ні, не з якоїсь іншої української місцевости прибув він, але „приїхав з далекого Забайкалля", зі східнього Сибіру. Чому він там живе чи лише „працює" — невідомо. Але хіба ж це життя перебувати далеко від рідної землі, за яку він — О. К. Шевченко — боровся так хоробро?

Заголовок над нотаткою під знімком: „Ми — радянський народ", пояснює навіть без аналізування совєтської конституції всю цю українську трагедію.

Змішуючи людей всіляких національностей так, як будівельник змішує пісок, цемент і гравій, у мішалці під назвою СССР, кремлівські володарі силкуються створити т. зв. „радянський народ". У його тепершньому складі є „рівні" і „рівніші" громадяни. „Рівніших" поселюють в Україні або у прибалтійських районах. Тим часом „рівних" всіляко витискають навіть з Рівного чи Бродів за Урал присвоювати Москві азійські землі.

Ось чому українцям порівняно ще найлегше можна поселитися на будь-якій „радянській окраїні", щоб тільки не залишилися вони на Україні. Совєтська центральна і республіканська адміністрація, з допомогою компартії та комсомолу, понад чверть століття здійснює плян послаблювання людського потенціялу української та інших національних республік.

Всілякі кампанії за „добровільний виїзд" на цілинні землі чи надзвичайне будівництво у Центральній Азії..

Плянове спрямування випускників інженерних і вищих технічних шкіл з України на працю в Російській Федеративній ССР. Ув'язнювання і примусове поселювання українських патріотів у місцевостях азійського Архіпелагу ҐУЛаг... Все це спричинює пересунення великої кількости українського молодняку поза кордони своєї рідної батьківщини. Адже за ними часто виїжджають з України їхні суджені й ті дівчата, які хочуть одружитися з українськими хлопцями, а не із зайдами з Півночі.

Ці заходи партійно-адміністраційного апарату доповнюються традиційними заходами совєтоpосійської армії з авіяцією і морською фльотою. Українських новобранців і „ветеранів" жорстокого вишколу розташовують у ґарнізонних військових частинах на Далекому Сході, в центральній Азії, в Арктиці, у Прибалтиці й у запліччі західньої Польщі.

Разом з подібними „рівними" громадянами з Естонії, Латвії та Литви, ті українці мусять виконувати військову службу, воювати і гинути за імперіяльно-російські військові й політичні цілі в сутичках з китайцями декілька років тому, а тепер в Афганістані. Лютуючи на московських наїздників і не маючи місця, де б тримати полонених, афганські повстанці не беруть т. зв. совєтів у полон. На національних відмінностях складу совєтської армії афганці не визнаються...

Шепіт сильніший від грому

По всій Україні батьки, матері, жінки, сестри і діти тривалий час обмінюються тривожним шепотом: — Наш син... мій чоловік,,, мій суджений... мій батько... мій брат „пішов на рибу" в московське море...

Тим часом у вільному світі проворні росіяни також декого з українських еміґрантів, поселенців і їхніх нащадків беруть на свій гачок, а їм здається, що вони справді йдуть на рибу.

Живучи в добробуті та більше з нудьги, як з життєвої потреби вільні українці й українки в Канаді, Америці й інших державах Заходу не чують того шепоту, сильнішого від грому. Хто одначе вміє думати, тому досить одного картунного рисунку чи пропаґандистського знімка, щоб усвідомити глибину української трагедії.

А вона страшніша за будь-яку трагедію з клясично-грецької літератури, бо літературний твір — це тільки мерехтлива тінь життя. Тим часом життя українців і українок під володінням Москви — жорстока дійсність.

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Що ви можете сказати про культурно-мистецькі надбання українців у вільному світі?

ВІДПОВІДЬ: Немає сумніву, що українці у вільному світі мають великі успіхи у створенні етнографічних, хорових, танцювальних та інших культурно-мистецьких ансамблів у кожному осередку проживання українців (від кількох до десятків тисяч) існують хори, оркестри, танцювально-розвагові ансамблі, естрадні ансамблі, навіть театральні колективи та симфонічні оркестри. Це свідчить, як багато важить у житті українців музична культура і мистецтво. Один лише перелік існуючих ансамблів та мистецьких колективів забрав би кілька газетних шпальт.

Безперечно, що така рясно́та була б неможлива, якби не існувало здібних керівників цих колективів. Люди, котрі присвячують своє життя такого роду службі громаді, заслуговують на загальну повагу та вшанування.

Культурно-мистецькі сили українців у вільному світі — це велике культурне надбання цілої громади. І варто, щоб громадськість знала більше про окремих діячів на цій, заразом вдячній і невдячній, ниві. Невдячній тому, що більшість наших мистців-ентузіястів здобувають собі хліб насущий у галузях далеких від їхнього мистецького покликаня, а милій своєму серцю справі віддають увесь свій вільний час та неробочі дні. Але любов до мистецтва, спрага духовного життя стимулює їх творити прекрасне і щепити людям любов до прекрасного. Це межує з громадянським подвигом. Тому мені здається, що наші громадські організації — СКВУ, КУК, УККА та інші, мусили б час від часу відзначати ювілеї таких осіб. Це було б виявом вдячности до тієї невтомної праці, якій ці — часом непомітні у громаді діячі — присвятили фактично усе своє життя.

Мистецтво — це той Божий дар, що об'єднує людей, і то не тільки різних політичних поглядів, але й різних національностей. В українській, розбитій чварами громаді дуже важливо відзначати ювілеї діячів культури, і то не тільки у місцевих маштабах, але всією громадськістю. Перше місце тут належить пресі.

Газети мусять друкувати одержані від культурних секцій наших установ дані про ювілеї, які намічено відзначати у даному році. І до цих дат у пресі мали б з'являтися відповідні матеріяли: інтерв'ю, статті тощо. Дуже добре зробили деякі газети, відзначивши ювілеї творчої діяльности Б. Дніпрового та Є. Чайки, маестра В. Кардаша.

Репрезентативним організаціям варто було б організувати турне наших ювілянтів із творчими концертами-звітами по місцях розселення українців. Той, хто в міру своїх сил невтомно працює на ниві рідної культури, заслуговує на наше щире і вдячне визнання.

Ярослав Климовський

„МЕЧ І КНИГА"

Оце вже — Слава Богу — друге видання цікавої книжки Володимира Барагури. Перше видання вийшло у видавництві „На варті", Торонто, 1954; друге у видавництві „Добра книжка", Торонто, 1980; сторінок 112.

Виходить, що добра книжка, не зважаючи на широкорозповсюджені слухово-зорові засоби масової інформації — телевізію, особливо на Північноамериканському континенті таки має успіх.

„Меч і книга" складається з трьох частин: „На полі слави", „Пергамент і книга", „Велетні на верхів'ях". Ці частини — це три різні теми, та все ж композиційно вони єднають матеріял книжки, оправдуючи її назву. Буде не від речі назвати декілька оповідань: „Переяв славу", „Витязь лицарського турніру", „Співець прадідної слави", „Острозькі первопечатники".

Сьогодні письменник, тим більше письменник у вільному світі, має можливість вибрати тему, яка йому до вподоби, і література мусить бути різножанрова. Володимир Барагура письменник-виховник, так мовити б, із покликання й професії, тож найбільше чорнила він зужив, пишучи для дітей і молоді, докладніше — для підвищення її знання, моралі та патріотичного усвідомлення, тобто пише він для виховання молоді, для її добра.

Дія оповідань відбувається в Україні за винятком однієї розповіді про Тараса Шевченка на засланні. Ніде правди діти, автор книжки „Меч і книга" знає своє діло; добре ознайомлений із засобами літературного опрацювання твору. Розповідь його переконлива, він менше послуговується діялогом, а коли його вживає, то діялог звучить природно. Оповідання суґерують автентичність і специфіку середовища. Портрети малює він не гірше за маляра, хоча без деталів; автор звертає увагу на загальні обриси, що повністю вистачає, щоб представити образ, тим більше, що його портретові постаті, що так скажу, — фотогенічні. Письменник тут і там додає барву й світло, підбирає такі засоби, які надають образові більшої атрактивности. Все таки він волить не дорисувати, як перерисувати, а це — вальор письменника. Ця „золота середина" з різних поглядів потрібна для юного читача; до речі, автор — педагог знає психологію дитини.

Мова твору час до часу архаїзована, гармонізує з епохою, в якій відбувається дія. Крім цього в поодиноких оповіданнях-розповідях чимало поезії. Тут теж інтенція автора, щоб юний читач звикав до неї змалку і полюбив її. Ось один із фраґментів: „Степова земля багряниться кров'ю... дзвенять мечі й топори". ст. 7 — „Поворот на вітчизну".

Або: „Місяць блідим сяйвом заливає бір, розлогі поля, левади, старезний сад, хата, спокійне плесо річки". ст. 108 — „Гомін вод весняних". І на цій же сторінці: „Вітер сколихує надбережними очеретами й комишами, а їх шепіт зливається з шумом спілого збіжжя".

Таких місць у книжці багато, але і ці три приклади свідчать про красу мови оповідань. Тут наявна єдність композиції. Основне в книжці — наше місце в світі і змисл нашої діяльности.

У виховних моментах оповідань видвигнені християнські чесноти. Очевидно письменник як християнин іде вслід теоцентричної етики. Словом — більш виховної книжки годі собі уявити.

Маючи на думці мережу шкіл українознавства, „Меч і книга" — це ідеальна шкільна лектура з уваги на те, що в книжці є дуже цінні історичні оповідання, розповіді про Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Григорія Сковороду й згадки про наші прадавні осередки науки й культури в Києві й Острозі, друкарське діло та ще багато дечого повчального, а все те в дуже приступній формі.

Чи ж не варт, щоб через цю книжку наша молода зміна пізнала історію своїх предків, духові вартості України і свій родовід?

• • •

Технічна сторінка книжки — на високому рівні. Зразу впадає в вічі багатокольорова обкладинка. Шифр й орнамент на обкладинці нагадують наші старовинні книги. Обкладинку виконав Михайло Михалевич; він ще виконав одну третину ілюстрацій, а дві

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Концерт солідарности зі „Солідарністю"

Перебуваючи з візитою у Вашінґтоні, я довідався, що Міжнародний комітет ім. Сахарова і Національна фундація мистецтв у співпраці з Американським університетом улаштували концерт в залі „Центру духовного життя" при цьому університеті в суботу, 30-го січня ц. р., у підтримку переслідуваного польським військовим режимом становища профспілкового об'єднання Польщі „Солідарність". Концерт відбувся на заклик президента ЗСА Роналда Реґена, яким він проголосив день 30-го січня — днем солідарности із „Солідарністю".

Головними виконавцями мистецької програми були: відома українська оперна співачка, колишня солістка Большого оперного театру в Москві і Львівської державної опери меццо-сопрано Рената Бабак і український співак, соліст Метрополітен опери в Ню Йорку, бас-баритон Андрій Добрянський.

Головним промовцем концерту був видатний американський громадсько-політичний діяч, колишній дорадник державного секретаря ЗСА адвокат Б. Леонтович. У своєму вступі він зазначив, що не досить говорити про нашу солідарність із рухом „Солідарність" у Польщі. „Ми повинні плекати солідарність тут, на Заході, щоб бути готовими подати ефективну допомогу всім рухам ‚Солідарности' народів Сходу Европи". Далі промовець вказав на те, що Церква і країни Заходу підкреслюють делікатність стану в Польщі і потребу обережної дії, щоб не викликати ядерної конфронтації. Одначе, відомо, що рух „Солідарність" у Польщі охопив всі прошарки польського народу, і Заходові треба б було взяти приклад з цього факту, проявляючи також єдність цілей і дій.

Він далі говорив, що не повинно бути таких прикладів, як незгода урядів Західньої Німеччини і Франції піти за закликом З'єднаних Стейтів Америки встановити санкції проти Совєтського Союзу за його ролю в Польщі. Б. Леонтовіч також зазначив, що Схід повинен зрозуміти, що рух „Солідарність" має далеко більше значення ніж мільяр-

(Закінчення на стор. 3)

Роман Кобринський

ДО ФЙОРДІВ СКАНДИНАВІЇ

II

В замку прегарна лицарська заля, 200 стіп завдовжки, найбільша в північній Европі, прикрашена образами великого формату, що ілюструють історію данських королів, цієї найстаршої династії Европи. Кімнати прегарно влаштовані зі стилевими меблями, покритими інкрустаціями гебану та з вартісними шовковими ґобелінами на стінах. Каплиця замку розкішно влаштована. Ще й тепер вінчаються тут молоді пари. В казематах замку спить леґендарний Гольґер, який пробудиться тоді, як Данія буде в небезпеці.

На площі замку відбуваються в сезоні традиційні вистави „Гамлета" з участю закордонних акторів, на тлі стародавніх мурів замку.

Година лету ділила нас від столиці Швеції — Стокгольму. З летовища виїхали ми на маґістралю Е 4, відому з того, що вона тягнеться від Ленінграду — почерез п'ять держав аж до Портуґалії. Дісталися ми так до центру міста і примістились у Ґранд готелі, що розташований над відногою Балтику — Стриммен. З нашого вікна простягався вид на Старе місто, де в його північній частині пишається масив королівської палати та Сторкиркан — катедра. Стокгольм складається з 20 самостійних округ. Кожна округа має самостійну адміністрацію, і на її витрати стягає вона від мешканців приблизно половину їх доходового податку; а що висота цього податку вагається в поодиноких округах, тому краще мешкати в дешевійшій дільниці.

Щоб оглянути місто, ми всіли до моторівки в пристані, що лежить над Стриммен напроти нашого готелю. Спершу переплили ми шлюзи, які вирівнюють рівень води між відногою Балтику-Стриммен, а озером Миларен, над яким розташована велика частина міста. З правого боку видніє імпозантний будинок королівської опери, де в роках 1926-1935 наш співак Менцінський чарував своїм голосом у виступах у операх Ваґнера, Верді й інших. З моторівки оглянули ми масив ратуші над самим берегом Ріддарфйирден, з вежею на 348 стіп. На її вершку — три корони, національна емблема Швеції; попри ратушу підпливали нам назустріч білі вітрильники, а чисті води озера віддзеркалювали контури надбережних будівель цієї „Венеції Півночі". Вполудень відізвалась з вежі ратуші стара шведська мелодія, що її вигравали мелодійно на дзвіночках куранти.

Оглядаючи ратушу, зайшли ми до Золотого „голю", де цінні мозаїки Форсета, роблені ще давньою технікою, покривають високі стіни залі, а над бальконом пишається цікава картина середньовічного Стокгольму. В цій залі відбуваються щорічно урочистості надавання Нобелівських нагород.

Відвідали ми далі королівську палату, де збоку брами Карла XII товпилися сотні туристів, щоб дістатися до внутрішньої площі палати. При зміні варти перед палатою проїздили попри нас ґвардисти на конях, у синіх мундурах з часів Карла XII і в німецьких пікельгавбах, що збереглися ще й досі в столиці Швеції.

Три ґенерації архітектів причинилися до сьогоднішнього вигляду королівської палати, оформлення якої закінчено щойно в 1760 році. Цікавою є тут Державна заля, де находиться срібний королівський трон, з якого король промовляє під час першої сесії парляменту. Все це відбувається із збереженням великої поради та традиційних звичаїв. Оглянули ми також королівську каплицю з її цікавими історичними і артистичними цінностями, а далі — апартаменти короля Оскара II, палатний музей і скарбницю.

Катедра, що стоїть у сусідстві королівської палати, походить з XIII століття. Тут короновано раніше шведських королів. А хоронили їх на протязі чотирьох століть у Ріддаргольм, Пантеоні Швеції, де поховані в окремих каплицях Ґустав Адольф, Карл XII і інші володарі Швеції. Подалі від катедри видніє будинок Шведської Академії наук, де щороку надають нагороду Нобля.

Вполудень того ж дня запросила нас на перекуску провідниця нашої групи. У власному модерному домі на передмісті Стокгольму, серед розкішних вілл і садів, ми засіли на просторій веранді, де провідниця з дочкою гостили нас типовими шведськими присмаками. Були це оселедці, раки, тісточка з мармолядою, приладженою з тамошніх гірських ягід, вкінці шведський лікер, гострий, але приємний на смак. Настрій був веселий, бо пані Ева вміла зацікавити нас розмовою про побут і звичаї шведів, показуючи нам також свою бібліотеку, де на шафах були приміщені погруддя її предків.

Наступного погідного дня відвідали ми Дроттнінґгольм, літню королівську резиденцію. Залі цієї палати є дійсно гідні уваги, як наприклад королівська вітальня, прикрашена образами на повну висоту стін; сальон Еренштала; спальна кімната королеви Гедвіґ Елеонори з золотими прикрасами стелі; бібліотека; ґалерія Карла XI і інші. Ця палата, відбудована в XVII столітті, стала культурним центром за Ґустава III, а тепер, завдяки багато прибраним залям, служить за резиденцію короля. В барокових садах палацу йдуть вистави балету.

Але цікавим є також давній двірський театр зі сценою, що має всього 19 метрів довжини. Його відбудовано після пожежі 1766 року за Ґустава III; цей театр найстарший у світі, в якому ще й тепер відбуваються вистави. У цьому театрі збережено вповні давнє влаштування сцени, декорації, освітлення та архаїчне приладдя для театральних шумових ефектів — блискавок і гуркоту грому, що порушується руками. Недалеко розташований китайський павільйон, що його в дарунку одержала королева Львовіса Ульрика у XVIII столітті.

Поворотну дорогу відбули ми пароплавом по погідному плесі озера Миларен, де їли ми також наш полуденок. Певний час потім провели ми в Міллесґирден Парку визначного шведського скульптора, якому належить від мене окрема згадка. Карл Міллес, уродженець Швеції, здобув як скульптор велике признання в Парижі, згодом в ЗСА, у стейті Мишиґен. За постійне місце перебування вибрав мистець скелясте узгір'я на острові Лідінґи, на передмісті Стокгольму, перетворивши його у мистецький парк з терасами і водограями, де в тіні дерев серед квітів і зелені розташував свої численні скульптури, групи з бронзи, ґраніту і мармуру. При вході над брамою дав він таке мотто: „Дайте мені творити, як довго триває ще день".

Ми зійшли сходами вниз на середню терасу. Тут постаті танцюристок з бронзи, розкішні у своєму танці, бо Міллес був мистцем руху, він вмів творити постатті в леті, скоку чи танці. Проте він ніколи не вживав моделів натурниць і натурників для своєї праці. Він творив, як це він сам зазначував, з уяви.

На трьох терасах парку стрінете різного роду скульптури і з грецької мітології, як статуї Посейдона чи Орфея, і з історії Швеції, як наприклад, постать Фільбітера, основника середньовічного шведського королівського роду, або постать релігійного провідника Сведенбурґа; подальше при водограї грається принаблива наяда. Під водограєм мотто: „Тут стою я, щоб помогти тобі забути буденщину життя".

Цікаві є також постаті янгола в грі на флейті чи постать ваґабунди зі своїми улюбленими псами. Над берегом озера на високих стовпах стоять постаті людини та її генія, а далі — рука Божа, що рядить світом, і цілий ряд інших скульптур. Міллес примістив у своєму парку також і чужі скульптури, що їх він придбав у Італії та по інших країнах. На узгір'ї парку розташувався скромний дімок. Тут мистець творив і тут він помер у 1955 році, маючи 80 років віку; недалеко у затишному місці Пієта, а перед нею лямпадка. Це його гріб, де він похований зі своєю дружиною Ольгою.

Стокгольм — столиця країни ще з 1523 року, це місто музеїв, що їх тут півсотні. Вони розповідають про культурне життя країни на протязі століть, про штуку у всіх її формах, історію, етнологію, етнографію, технологію і інші науки, та про розвій комунікації. Найбільше число картин і образів збереглося в Національній ґалерії. В дільниці Дюрґирден заложено сканзенмузей під голим небом, оснований Газелюсом у 1891 році. Сюди принесено біля 150 будівель історичного значення: церкву з минулих століть, шляхетську палату, ляпляндську оселю, а далі — старі дільниці з ремісничими варстатами. Окремо заховано тут резервати з типовими для Скандинавії тваринами. Тут живуть лось, рен, рись, брунатний ведмідь і стада чапель чи гусей. Є тут багатий акварій і террарій з плазунами.

В дорозі до сканзену оглянули ми в доку воєнний корабель Ваза, що затонув у XVII столітті в пристані Стокгольму під час першої своєї подорожі.

(Продовження буде)

СТАНОВИЩЕ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УККА В ДІТРОЙТІ ДО ПОСТАВИ ВІДДІЛУ УККА ПІВДЕННОСХІДНЬОГО МИШИҐЕНУ ВІДНОСНО ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ В ДІТРОЙТІ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В СІЧНІ 1982 РОКУ

Як відомо, на нашому терені вже довгі роки існують два відділи УККА, Метрополітальний Відділ УККА Дітройту, членами якого є понад сорок громадсько-суспільних організацій, і Відділ УККА південносхідного Мишиґену, до якого належить головно організації Визвольного Фронту.

Від кільканадцяти років організуванням щорічного відзначення роковин державности України в Дітройті займалися на переміну обидва Відділи УККА. Кожний з них підготовляв цілість відзначення, згідно зі своїми спроможностями та зрозумінням. Управи Відділів УККА не вмішувалися одна одній в організування святочної Академії, її програми, промовців тощо. Співпраця була гармонійною у ділянці спонзорства. Як наприклад, у 1981 році святочну Академію для відзначення 22-их Січнів влаштував Відділ УККА південносхідного Мишиґену і їхня управа запросила на головного промовця д-ра Аскольда Лозинського, особу, до якої були великі застереження у нашій громаді. Однак, ми всі не тільки спонзорували свято, але також узяли масову участь у святочній Академії.

Цьогорічне відзначення стало полем нечуваної боротьби, включно з бойкотом його, та безпідставних нападів на Метрополітальний Відділ УККА з боку управи Відділу південносхідного Мишиґену. Їхня нетактовність дійшла до такого степеня, що управа згаданого Відділу у листі до нас зажадала відкликати д-ра Івана Флиса, як головного промовця на Академії, а другим своїм листом до д-ра І. Флиса вимагала від нього відмовитися від виголошення промови на святочній Академії.

Управа Метрополітального Відділу УККА, що зорганізувала цьогорічне відзначення, вповні розуміючи вагу та значення роковин державности України, намагалася надати йому належну повагу та врочистість і запросила на виконавців вокальної програми найціннішу в діяспорі мистецьку одиницю — славну Капелю Бандуристів ім. Тараса Шевченка, а на промовців — поважаних і загальношанованих суспільно-громадських діячів, що одним із них був д-р Іван О.Флис, головний предсідник УНСоюзу, а другим д-р Ярослав М.Березовський, представник молодшої ґенерації.

Загально відомо, що святочна Академія, як завершення окремих святкових моментів, що попередили Академію, випала величаво, а передусім масово. Сталося це завдяки гідної постави нашої патріотичної громади.

Ми з прикрістю сприйняли жалюгідний факт, що політичне середовище місцевого Визвольного Фронту намагалося використати для своїх вузькопартійних цілей всенаціональне свято — роковини державности України, закликаючи громаду не брати в ньому участи. Чи вояки українських армій 1918 і 1919 років, які творили світлі історичні події України, вмирали для того, щоб сьогодні їхні сини і внуки, прикриваючись патріотичними фразами, торгували тією національною святістю?

Насувається питання: кому потрібний роздор і незгода в нашій громаді? Котрій українській партії? Котрому середовищу? Ми певні, що жадному.

Ми горді за нашу національно свідому та патріотичну громаду. Понад 40-ок суспільно-громадських організацій та біля 500 активних громадян були спонзорами, давши моральну і фінансову підтримку всегромадського свята. А масова участь у святочній Академії вказує, що наша громада здорова і повнозріла.

Управа Метрополітального Відділу УККА в Дітройті

Дітройт, 12-го лютого 1982 року

Помер Микола Іваницький

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Микола Іваницький, добродій і колишній представник Фонду Катедр Українознавства (ФКУ), помер в Акроні, Огайо, 18-го січня 1982 року.

Покійний народився 27-го березня 1921 р. в селі Бусовиська, повіт Старий Самбір, Західня Україна. До народної школи ходив у родинному селі, а відтак два роки вчився в манастирі Отців Василіян у Лаврові. Середню школу закінчив матурою 1941 року в Старому Самборі.

На чужині перебував спершу в таборах втікачів в Австрії, а 1949 року виемігрував до Австралії. В 1958 році переїхав з дружиною Сальвіною й донею до Америки. Тут, будучи ентузіястом Українського Гарварду, негайно включився в працю ФКУ як представник ФКУ в Акроні і трудився жертвенно та наполегливо багато літ. Любив теж хорове мистецтво і був членом хору „Дніпро" в Клівленді.

Члени ФКУ й ціла українська громада зберігають пам'ять про св.п. М.Іваницького в пошані та вдячності, передаючи наступним поколінням відомості про цю добру людину-патріота.

Вибрано нову Управу УЛТПА Відділ Іллиной

Відділ Іллиной, найбільший та найактивніший Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки, продовжує 30-річну працю як професійне товариство. Цей Відділ об'єднує понад 200 українських лікарів, дентистів, фармацевтів та студентів цих факультетів. У тісній співпраці з Головною Управою УЛТПА, яка перейшла до Чикаґо в 1975 році, Відділові вдалося утримати зацікавлення своїх колеґ в активній співпраці у професійному і товариському житті.

Цікаво проаналізувати найновіший список членства Відділу Іллиной (1981), звертаючи увагу на розподіл віку наших професіоналістів. Коли розділемо Товариство на дві групи, нижче і понад 40 років життя, то знаходимо приблизно 119 колеґ молодшим віком, а приблизно 105 колеґ старших віком.

Бачимо, що, згідно з правилами науки демографіки, поволі переходить більшість членства в „молодші" руки. Треба признати, що старша група, хоч кількісно менша, але бере провідну участь на товариській ниві. Але недалеко позаду плентаються молодші колеґи, котрих нова Управа Відділу Іллінoй має züактивізувати.

Загальні збори Відділу Ілліной відбулися 19-го грудня 1981 року в околиці Чикаґо, т.з. „чайнатавн", у приміщенні Мандар Інн. Відкрив їх уступаючий голова д-р Петро Харук. На голову зборів вибрано д-ра Василя Марчука, а на секретаря д-р Марію Грицеляк. Уступаючий голова д-р Харук і скарбник д-р Роман Ткачук подали вичерпні звіти з діяльности Відділу в минулих двох роках. Після короткої дискусії над звітами та звіту Контрольної комісії уділено абсолюторію уступаючій управі.

Нову управу вибрано на 1982-83 роки у такому складі: д-р Юрій Грицеляк, голова; д-р Юрій Процик, голова-елект; д-р Андрій Ріпецький, заступник голови; д-р Марія Грицеляк, секретар; д-р Юрій Щербанюк, скарбник; д-р Андрій Бровар, мґр Марта Роман та мґр Анета Харук—вільни члени.

До товариського суду вибрані д-р Мирослав Харкевич, д-р Петро Моцюк і д-р Мирослав Коленський. У склад Контрольної комісії вступили д-р Петро Харук, д-р Алєксандер Фаріон, і д-р Іван Дачишин.

Нововибраний голова д-р Ю. Грицеляк в імені нової управи привітав колеґ і подякував за довір'я в сили молодих членів цієї управи. Він запевнив, що радикальних змін у вигляді льокального Відділу не буде, та просив про співпрацю усіх колеґ на майбутню каденцію.

Концерт...

(Закінчення зі стор. 2)

дів дол., витрачених на розбудову ядерної зброї. Якщо рух „Солідарність" в Польщі матиме успіх — казав промовець — то „Захід не матиме потреби на ядерну зброю, тому що контроль Совєтського Союзу над народами Східньої Европи послабшає, а можливо і зникне". Далі адв. Б. Леонтовіч закликав писати листи до конґресменів, вимагаючи від них акцій. Настав час, — зазначив він, — замінити реторичні виступи „в користь свободи", але треба розпочати практичну діяльність у користь створення нашої власної „солідарности", яка б об'єднала свої зусилля з рухом „Солідарности" на Сході Европи.

В мистецькій частині вечора меццо-сопрано Рената Бабак з глибокою емоційною наснагою виконала романс М. Лисенка „Айстри", пісню композитора П. Майбороди „Виростеш ти, сину", жидівську пісню „Рахем" композитора Мана Зукки, арію Гальки з одноіменної опери польського композитора Монюшки, арію Ганни з опери Монюшки „Страшний двір" (обидві польською мовою), арію Принцеси з опери Челія „Адріяна Лекуврер", арію Аїди „З перемогою вернись" Верді і арію Леонори з опери „Сила долі" — Верді „Миру, миру, Боже, дай мені миру".

Сильний приємного тембру та рівної якости звучання високих і низьких нот голос соліста Метрополітен опери Андрія Добрянського, бас-баритона, викликав захоплення слухачів, які не шкодували йому оплесків. Співак виконав романс М. Лисенка на слова Т. Шевченка „Минають дні", романс Г. Майбороди на слова Г. Міцкевича „Пілігрим" і арію з опери „Набуко" Верді. Кожний номер у виконанні наших співаків публіка приймала довгими і бурхливими оплесками.

На другий день газета „Вашінгтон Пост" надрукувала рецензію на концерт свого кореспондента Джозефа Ліллена, який між іншим писав: „Найбільш захоплюючою частиною вечора був виступ утікачки Большого театру в Москві, провідної солістки того театру Ренати Бабак. Вона має великий, рідкісної краси голос і надзвичайної сили, яким вона чудово володіє як у верхньому, так і в низькому реґістрі. Своїм співом Р. Бабак осягнула кульмінації, в якій у ясному і багатобарвному відображенні віддзеркалилась уся основна ідея того вечора, коли співачка виконала арію Леонори з опери Дж. Верді ‚Сила долі': ‚Миру, миру, Боже, дай мені миру", що прозвучало голосом багатострадальної душі."

Концерт відбувся в залі, по вінця заповненій здебільша американською публікою.

Користаючи з нагоди, автор цього допису звернувся до Ренати Бабак з пропозицією, щоб вона зробила концертне турне по Америці у користь науково-дослідної і видавничої діяльности Науково-Дослідного Товариства Української Термінології. Співачка погодилася на цю пропозицію і незабаром виступить з рядом концертів у більших містах ЗСА.

Свято Державности в Міннеаполісі

У неділю, 7-го лютого ц.р., в залі церкви св. Константина в Міннеаполісі громадянство обох міст вшанувало річницю проголошення Четвертим Універсалом незалежности України та рік пізніше соборности українських земель.

Зі сцени гляділи на громаду великі історичні постаті — президент Михайло Грушевський та Головний Отаман Симон Петлюра, а біля них — побільшена копія 4-го Універсалу.

Під акомпаньямент на фортепіяні Олега Левицького Зоя Семенець проспівала американський гимн, а потім всі присутні — український гимн.

Люба Менжега, голова Відділу УККА Міннесоти, коротким та змістовним словом відкрила програму Свята та привітала генерала-поручника Василя Филиновича, учасника визвольної війни, наших священиків і численну громаду. Вона підкреслила важливість Акту проголошення незалежности України.

Проклямації губернатора та посадників обидвох міст прочитали: Оля Каркоць, Андрій Дорощак та Джім Німчук. Добре продеклямувала вірш Н.Турчмановича „Ще прийде час" Оленка Новицька. Ген. Филипович розповів про історичні події 1918-19 років.

Потім Зоя Семенець під акомпаньямент Олега Левицького проспівала пісню „Хмари" слова М.Вороного, музика Я.Лопатинського і „Люблю тебе, Україно" М.Новицького, музика Костецького. Виступ Семенець був одним із її кращих виступів. Вона та її акомпаньятор Левицький заслуговують на признання за солідну підготовку пісень. Сестри Кавецькі на бандурах майстерно виконали кілька пісень.

За деклямацію „Україні" невідомого автора Грину Кушнір можна зарахувати до найліпших декляматорок на нашому терені.

Державні свята не обходяться у нас без виступу хору „Дніпро" під проводом Миколи Бриня. Про працю цього хору знає вже широка громада. Його платівки — це цінний вклад у нашу мистецьку культуру. У його репертуарі були такі пісні: „Карпатські січовики" муз. Китастого; „Чорногора" слова і мелодія Ольги Луцик-Рем, гармонізація Кіри Цареградської; „Лелеченьки" муз. О.Білаша; „Ой, у полі вітер віє", народна пісня зі солістами Кірою Цареградською та Михайлом Даниленком; „Журавель" обробка Р.Скалецького; „Виростеш ти, сину", слова В.Симоненка, гармонізація К.Цареградської; „Пісня про Тютюнника" музика Г.Китастого, солісти Михайло Даниленко та Михайло Ковальський.

Як наддаток бадьоро пролунала всім відома „Ой, у лузі червона калина" О. Кошиця - К.Цареградської. Всі пісні були виконані помистецькому. Не можна оминути й акомпаньятора, який вив'язався зі свого обов'язку справді зразково. П. Цареградський — це молода людина і щира опора хору „Дніпра".

У січні священики усіх наших віровизнань відправили Служби Божі за український нарід та за тих, що віддали своє життя за волю України.

Мґр Василь Пакуляк, пресовий референт УККА

Доповідь про „Три Софії"

У п'ятницю, 5-го лютого, ми мали нагоду прослухати в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку незвичайно цікаву доповідь про три собори святої Софії, пов'язані так чи інакше з давньою чи найновішою історичною долею України: „Гагія Софія" в Царгороді, Ярославів храм у Києві і, врешті, церкву св. Софії, побудовану 10 років тому в Рим Патріярхом Йосифом.

Прелеґент Ольга Соневицька побудувала цю доповідь на власних подорожніх спогадах і цим внесла в неї тепло й безпосередність особистих почуттів і вражень. Вона переплела її також і безліччю історичних фактів і деталів: вплив Царгороду на державне й культурне життя і тисячолітнє християнство в Україні; св. Софія Київська не лиш як релігійний, але й культурно-державний центр княжої, гетьманської і відродженої української держави; св. Софія в Римі, як символ невмирущости українського релігійного й національного духу.

Програму дуже гармонійно доповнювала музична ілюстрація всіх трьох частин доповіді („Трьох Софій") у виконанні сопрано Марти Кокольської-Мусійчук, яка проспівала низку релігійних пісень композиції д-ра Ігора Соневицького у фортепіяновому супроводі самого композитора. Мені здається, що голос нашої милої молодої співачки особливо гарно звучав якраз у цих піснях-молитвах, глибоко відчутих нею самою і публікою Клюбу.

Цей вечір був присвячений близькому 90-літньому ювілеєві Блаженнішого Патріярха Йосифа. Цей момент підкреслила голова Спілки Журналістів Америки Ольга Кузьмович у своєму глибоко продуманому вступному слові.

Вечір відбувся спільними заходами СУЖА і Літературно-Мистецького Клюбу. Заповідав програму, як завжди культурно й дотепно, імпрезовий референт Клюбу Степан Крижанівський.

О.П.

360-ий Відділ УНС відбув Збори

В неділю, 14-го лютого 1982 року відбулися Загальні збори 360-го Відділу УНС в Баффало, в приміщенні пластової домівки. Збори вів голова Відділу Богдан Пашковський, секретарював секретар Іван Гаврилюк.

В своєму вступному слові голова подав коротку інформацію про діяльність УНС, його успіхи і труднощі в організаційній праці. Пропонована злука з УБС була б побажаною і у великій мірі скріпила б не лише фінансову базу, але теж і роль новоствореної організації в українській громаді.

На пропозицію Ф.Іскала присутні одноголосно вибрали нову управу Відділу в такому складі: Б.Пашковський, голова, І.Гаврилюк, секретар, О.Гаврилюк, скарбник.

Делеґатами на 30-ту Конвенцію УНС вибрано: Б.Пашковського і І.Гаврилюка; заступниками—Ярослава Пришляка і О.Гаврилюка.

Іван Гаврилюк, секретар.

ДОПОВІДЬ І. ЛУЧЕЧКА У ЛМК

Ню Йорк, Н. Й. — У серії програм Літературно-Мистецького Клюбу доповідатиме цієї п'ятниці, 5-го березня ц.р., о год. 7-ій вечора у великій залі Дому ОУВФ при 136 Друга авеню Іван Лучечко на тему: „Позитиви і неґативи поїздок в Україну". Друга частина доповіді буде ілюстрована прозірками з аналізою і коментарями.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНЦЕРТ
СЕРІЇ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

НА ЗАКІНЧЕННЯ СЕЗОНУ 1981/82-го РОКУ

В ПЕРШІЙ ЧАСТИНІ:

Романси і дуети Остапа і Нестора Нижанківських.

ДРУГА ЧАСТИНА ПРИСВЯЧЕНА

творам Зіновія Лиська

В програмі беруть участь:

ЕДВАРД ІВАНКО, АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ, ТОМА ГРИНЬКІВ, СТЕФАН ШКАФАРОВСЬКИЙ, ГАЛЯ СТРІЛЕЦЬ І ЮЛІЯНА ОСІНЧУК.

Неділя, 7-го березня 1982 р., год. 4-та по пол.

Заля Українського Інституту Америки, Ню Йорк, Н. Й.

2 Схід 79-та вул. Тел.: (212) 288-8660

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СВ. АНДРІЯ

в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ КРЕДИТІВКИ

відбудуться

в неділю, 7-го березня 1982 р. о год. 1-ій по пол.

в залі Осередку при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія

Програма зборів буде подана під час зборів.

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

Українська Православна Ліґа — Округа Ню Йорк — Ню Джерзі

влаштовує

ДУХОВНИЙ КОНЦЕРТ

в неділю, 14-го березня 1982 року, о год. 3-ій дня

в Осередку св. Димитрія, Roosevelt Avenue, Картерет, Н. Дж.

Беруть участь церковні хори: з Картерету, Кліфтону, Ірвінґтону, Мейпелвуду і С. Бавнд Бруку. • Кінцева точка — всі разом.

Чистий дохід призначений для виховання молоді.

ЗАПРОШУЄТЬСЯ ГРОМАДЯНСТВО.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ,

бл. п.

МИКОЛИ ІВАНИЦЬКОГО

(помер 18-го січня 1982 року),

добродія і колишнього Представника ФКУ в Акрон, Огайо, згадаємо Його у щирій молитві та в Святій Літурґії в церкві Всіх Святих у Ню Йорку, 27-го лютого 1982 року.

А в Бостоні, духовний опікун ФКУ пом'яне Покійного в Святій Літурґії, 26-го березня 1982 року.

Дружині, ВП. Пані Сальвіні, висловлюємо наше глибоке співчуття.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 30-го січня 1982 року відійшов від нас у Вічність у Ню Гейвені, Конн.,

наш Найдорожчий ТАТО І ДІДУСЬ

бл. п.

ОСИП ХОМА

проживши 95 літ.

Перш за все дякуємо Всечеснішому отцеві Романові Ґолембі, пароховi української католицької церкви св. Михаїла, за похоронні відправи та теплі прощальні слова над домовиною Покійного у церкві. Рівнож дякуємо п. д-рові Іванові Кизикові за співучасть у відправі Панахиди і Служби Божої з Всечеснішим о. Романом Ґолембою, а п. проф. Мирославові Борисюкові за співучасть у відправі на кладовищі.

Наша сердечна подяка п. поручникові Михайлові Панкевичеві, представникові станиці комбатантів, за повні змісту, зворушливі слова під час Панахиди, про життєвий шлях Покійного та участь у Визвольних Змаганнях.

Місцевій станиці Першої УД УНА дякуємо за почесну стійку під час Панахиди.

Ми вдячні Всім, що висловили нам своє співчуття, особисто, телефонічно і листовно.

Особлива подяка Всім тим, що жертвували на Служби Божі за спокій душі Покійного.

Зокрема також дякуємо за квіти і пожертви на воєнних інвалідів.

Похоронному заведенню п. Маркевича дякуємо за взірцеве переведення похорону.

Хай Господь нагородить своїми ласками Всіх тих, що вшанували пам'ять нашого Дорогого Покійного.

РОДИНА

Організації Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку

повідомляють все своє Членство і Шановне Українське Громадянство, що

в неділю, 7-го березня 1982 р., о год. 12-ій дня

(після Служби Божої — 12-ки)

в церкві св. Юра в Ню Йорку

буде відправлена

ПАНАХИДА за СПОКІЙ ДУШІ
сл. п. Головного Командира УПА, ген.-хор.
РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ

•

Після Панахиди, о год. 1:30 по пол.

у приміщенні Дому УВФ, 136 Друга Аве., Ню Йорк

відбудуться

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ в честь Головного Командира

В ПРОГРАМІ СХОДИН:

Відкриття, деклямації дітей Школи Українознавства.

Святочна доповідь .... Голова Осередку СУМА КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК

Запрошується представників Українських Організацій прибути на Панахиду з своїми Організаційними прапорами.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 1-го березня 1982 року відійшов у Вічність,

бл. п.

ПЕТРО ВОЛОШИН

уроджений в Озірній, біля Зборова, Україна.

ПАНАХИДИ відбудуться о год. 7-ій веч., у вівторок, 2-го березня і в середу, 3-го березня 1982 р. в похоронному заведенні Колодій — Лазута, State Rd., Парма, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ з того ж заведення, в четвер, 4-го березня 1982 р., о год. 11-ій ранку, а опісля в церкві св. Йосафата і на Вічний Спочинок на цвинтар свв. апп. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

В глибокому смутку —

дружина — АЛЕКСАНДРА

У смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що 1-го березня 1982 року, упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ШВАҐЕР

бл. п.

ФРАНКО ЛАБЯК

проживши 73 роки.

Залишив:

дружину — КСЕНЮ

сина — ІВАНА з родиною

дочку — ПЕТРУСЮ з родиною

шваґра — ЯРОСЛАВА ПОХМУРСЬКОГО з родиною

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 4-го березня 1982 р. з похоронного заведення Quinn, 36 Broadway, Astoria, N.Y. до церкви Чесного Хреста в Асторії і опісля на цвинтар св. Реймонда у Бронксі, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Завершується підготова до відзначення 90-річчя Патріярха

У неділю, 14-го лютого, ц.р., відбулося засідання ділового комітету для відзначення 90-річчя з дня народження Блаженнішого Патріярха, Глави Української Помісної Католицької Церкви, в Ню Джерзі у присутності понад 30 представників зі всього стейту під головуванням ред. В. Пасічняка.

Засідання було дуже ділове. Роздано квитки на ювілейний концерт для передпродажу в цілому стейті. Ред. Пасічняк зреферував зміст і вигляд пропам'ятної книги, яку видається з цієї нагоди. З початкового припливу фондів на пропам'ятну книгу і дар любови для Патріярха можна побачити ентузіязм громади. Окремі люди і товариства складають на цю ціль 500- і 1,000- долярові пожертви.

Програма святочного концерту вже скомплектована, і вона, напевно, буде відповідною і гідною великої річниці і знаменного Ювілею.

Святочний концерт, за благословенням Владики Стефана, Митрополита Філядельфійського, організований при співучасті Стейтової Ради УККА, громадських установ і відділів Українського Патріярхального Товариства, відбудеться у неділю, 14-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні в репрезентативній залі Вілкінського Театру Кін коледжу, при Морріс авеню у Юніоні, Н.Дж.

Святочний концерт відкриє коротким словом голова ділового комітету ред. В. Пасічняк. Святочну доповідь про достойного Ювілята, його життя, діла і непроминаючі заслуги для добра нашої Помісної Церкви і народу, виголосить о. митрати Маріян Бутринський, парох парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаґо. Без найменшого сумніву, ця парафія є одною із найбільш взірцевих парафій нашої Церкви у вільному світі. Вона завжди дуже вірна нашому Блаженнішому Патріярхові. Взірцевість цієї парафії є у великій мірі заслугою о. митрата Бутринського.

В мистецькій частині концерту — мистецьке слово Анна Дидик, абсольвентки драматичної школи, всім відомої конферансьє мистецьких і розвагових імпрез на Союзівці, сольоспіви Зірки Дерлиці і Андрія Добрянського, відомих і загально люблених мистців солістів; обіцяють мистецьку насолоду для слухачів, Юліяна Осінчук, абсольвентка Музичної Школи Джуліярда, одна з найвизначніших наших піяністів, далі високо держатиме мистецький рівень цієї вийняткової імпрези, яка мусить бути гідним відзначенням знаменних 90-річних роковин Блаженнішого Патріярха.

Чоловічий хор „Прометей" під керуванням мистця-диригента Михайла Длябоги, доповнить програму. Сам виступ хору „Прометей" вистачив би, щоб притягнути багато учасників імпрези. „Прометей" добре знайомий зі свого концерту з День Державности рік тому, а його турне по Европі широким відгомоном відбилося в пресі по обидвох боках океану.

Діловий комітет святкувань доклав усіх старань, щоб якнайкраще вшанувати Достойного Ювілята, і на концерті в неділю, 14-го березня, не повинно бракувати нікого, у кого б'ється правдиве українське серце. Кожний повинен з ентузіязмом піти на Ювілейний концерт, щоб духом злучитися із великим українцем, в'язнем совєтських в'язниць і концтаборів, з Главою УПКЦеркви, великим культурним діячем, який не зігнувся ні перед якими противенствами, погрозами чи терором, але завжди заступав інтереси нашої Церкви і народу — Блаженнішим Отцем Йосифом, Патріярхом і Кардиналом.

Для інформації громадян, які не обзнайомлені з околицею, подаємо до відома найлегший доїзд до Кін коледжу: зі сходу або заходи — шлях 24 до Ґарден Стейт Парквей; зі Стейт Парквею виїздом 140 на Морріс авеню. Кін коледж є біля одної милі від виїзду 140.

М.Ч.

Січневі Роковини в Озон Парку

Цьогорічні святкування відзначення української державности відбулися у малій місцевості Озон Парк, Н.Й. заходом місцевого Відділу УККА в двох днях, а саме: 24-го січня ц. р. — церковні торжества, а 7-го лютого — святочна Академія. В першому дні місцевий парох о. крилошанин Л. Мудрий відслужив Святу Літургію у намірені українського народу, під час якої він відчитав пастирський лист з цієї нагоди єпископа Василія. По Службі Божій відправлено панахиду за поляглих борців за волю України.

Святочна Академія з незалежних причин відбулася два тижні пізніше. Відкрив її вступним словом голова Відділу УККА М. Вітенко, привітавши місцевого пароха о. крилошанина Л. Мудрого, представників місцевих організацій та всіх присутніх. Він в коротких словах з'ясував значіння святкування роковин незалежности, особливо тут, поза межами своєї батьківщини.

Місцевий хор під диригентурою Лева Рейнаровича гарно відспівав дві пісні: „Гей, у лузі" муз. Гайворонського та „Не сміє бути в нас страху" слова і музика Р. Купчинського.

Проклямацію посадника міста Ню Йорку відчитав інж. О. Бабський, а Четвертий Універсал, яким Центральна Рада проголосила незалежність Української Держави — В. Скомський.

Слідували деклямації учнів місцевої школи українознавства. Збірна деклямація у виконанні учнів: Б. Мудрик, Т. Пальчинський, М. Левицький, „Дзвони в Україні" та „Січневі Роковини" у виконанні учня 6-ої кляси М. Ходоби. Потім К. Васло деклямувала „22-ге січня", а А. Гаткі — „Од синього Дону". Святочну доповідь виголосив мгр О. Питляр. Його доповідь була коротка добре збудована і виголошена. Доповідач підходив до визвольних змагань з психологічного боку. Аналізуючи причини нашої прогри, він підкреслив величезне значення нашого зриву для майбутніх подій. Проголошення нашої державности було поштовхом до дальшої боротьби у змінених обставинах. Прийшли УВО, ОУН, УПА, які далі продовжували боротьбу за нашу державність. Ця боротьба триває й тепер. Концтабори, психушки, тюрми переповнені новітніми борцями за волю, за національне обличчя України. Присутні нагородили доповідача довгими оплесками.

У другій частині виступив ансамбль бандуристів школи М. Чорного, що складався виключно з місцевих учасників; Н. Гончаренко , І. Івасишин відіграли марш „Україна", а потім до них прилучились К. Васло. Н. Гуменюк, О. Ходоба й А. Гаткі, які відіграли пісні „Кобзарський танок", „Стукалка" та „Запорізький марш". Цей гурток створено у нашій громаді три роки тому. За цей час він зробив великі поступи; він виступає успішно і по інших громадах.

Найбільше оплесків зібрала В. Пальчинська, учениця першої кляси школи українознавства, за деклямацію „22-го січня", яку вона виголосила з почуттям. Далі Л. Рейнарович відспівав пісні „Мальви" слова і муз. В. Івасюка, „Пісня про рідний край" муз. проф. Т. Левицького. Як наддаток маестро Л. Рейнарович відспівав пісню І. Шамо „Моя Україно". Закінчив програму місцевий хор: „Боже, на землю нашу споглянь" муз. Гайворонського, „Нагадай, бандуро" муз. Г. Китастого та „Слава Україні" муз. проф. Т. Левицького. До пісні „Нагадай бандуро" диригував проф. Т. Білостоцький, сольо співав Л. Рейнарович. Фортепіяновий супровід — Соня Шереґ.

Закінчено Академію національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Мгр Василь Захарчук

Громада Бетлегему відзначила Січневі Роковини

Посадник Бетлегему Пол Марцінцін з представниками української громади.

Дня 22-го січня у 10-ій годині ранку українська громада Бетлегему на площі міської ратуші вивісила український прапор для відзначення Дня незалежности і соборности української держави.

Місцевий адвокат Василь Рибак коротким словом згадав пропам'ятні Січневі дні. Посадник міста Пол Марцінцін при вивішенні прапору відчитав проклямацію, яку передав заступникові голови місцевого Відділу УККА Юрієві Цегельському.

Після урочистостей посадник, який є словацького походження та дуже прихильно ставиться до українців, запросив усіх до своєї канцелярії на каву, де представники нашої громади мали нагоду в дружній атмосфері поговорити з ним.

Ю.Ц.

Українці будують церкву в Тусані

Кожна українська громада має свою церкву. Біля церков організується громадське життя, всі спільно працюють.

Невелика українська громада в Тусані, Арізона, зорганізована кілька років тому, розпочала активну працю над будовою нової церкви св. Михаїла. Покликано Церковний комітет. Завдяки посмертному записові Михайла Мельниковича, куплено простору площу та побудовано фундаменти.

Владика Іннокентій Лотоцький відвідав нашу громаду та дав своє благословення для будови церкви. Громада активізується.

Церковний комітет в порозумінні із Владикою Іннокентієм заплянував на день 14-го березня 1982 року посвячення землі та фундаментів під будову нової церкви св. Михайла в Тусані. О годині 11-ій рано відбудеться Архиєрейська Служба Божа, а після цього урочисте посвячення землі.

Після церковних відправ Комітет влаштовує спільну перекуску, яка буде на власній площі. Церковна площа приміщується на сході міста при 1557 Бравн вул., північ, близько головної вулиці Райтставн.

В справі інформації та пожертв на будову церкви в Тусані слід звертатися до скарбника: Степан Ткачик, 824 Савт Маґнолія вул. в Тусані.

О.Ф.Т.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

„Меч і книга"

(Закінчення зі стор. 2)

третини — нещодавно спочилий Петро Андрусів. Ці знамениті ілюстрації, заставки, кінцівки, ініціяли надруковано червоним кольором. Вони доповнюють уявлення читача про події і життя-буття української людини.

На четвертій сторінці обкладинки фото письменника і біографічні дані про автора з наголосом на його письменницьку творчість. Скажемо також, що про письменника згадано в таких біо-бібліографічних довідниках, як „Гу із гу ін Норт Амеріка", „Дикшенері оф Інтернешенел Байографі", „Мен оф Ечіфмент", „Нотабел Амерікенс" та „Гу із гу оф Інтелектуалс" (Кембридж, Англія).

Письменник Володимир Барагура добре відомий автор для молоді ще з рідної землі, і тут його писання читають діти („Веселка") і старші, бо друкується він часто, а внедовзі порадує нас давноочікуваним своїм „Калиновим мостом".

ВИСТАВКА КАРТИН Л. ГУЦАЛЮКА

Чикаґо, Ілл. — Пластове плем'я „Перші стежі" влаштовує тут в ґалерії „Левів" при 2353 Н. Чикаґо авеню — виставку картин Любослава Гуцалюка. Відкриття виставки відбудеться в п'ятницю, 12-го березня ц.р., о год. 8-ій вечора. В суботу виставку можна оглядати від год. 10 рано до 10-ої вечора, а в неділю від 10-ої рано до 6-ої вечора.

ВІДКЛАДЕНО ЗБОРИ

Філядельфія, Па. (М.Н.). — Управа Відділу УККА у Філядельфії, Па., повідомляє, що заповіджені на 7-го березня ц.р. Звичайні загальні збори з незалежних від неї причин відложені на 2-го травня 1982 року. Точніші інформації будуть подані в окремих оголошеннях.